

หน่วยที่ 1

การวางแผนเป้าหมาย

ชีวิตด้วยวงจร

ควบคุมคุณภาพ

การวางแผนด้วยวงจรการควบคุมคุณภาพ

การนำ PDCA มาใช้ครั้งแรกโดย Walter Shewhart เพื่อใช้ควบคุมกระบวนการทางสถิติของบริษัท Bell Laboratory ที่สหรัฐอเมริกา ต่อมา W. Edward Deming ได้เผยแพร่ความรู้วงจรเดมिंगอย่างกว้างขวาง

วงจร PDCA ได้รับความนิยมมากโดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐาน การบริหารงานให้เกิดคุณภาพ 2 อย่าง คือ การสื่อสารและความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนในหน่วยงาน โดยผู้บริหารเป็นผู้กำหนดแผนงาน แต่จะสื่อสารผ่านช่องทางหัวหน้างานและพนักงานตามลำดับชั้น เป้าหมายจะถูกกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมที่เป็นไปได้

วงจร PDCA สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตของแต่ละบุคคลได้ทุกเรื่อง
PDCA คือ วงจรการควบคุมคุณภาพ หรือวงจรเดมिंग ประกอบด้วย

C = Check

คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนของแผนงาน
ว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงาน
ในขั้นตอนใด

D = Do

คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงาน
ที่เขียนไว้อย่างเป็นระบบและมีความ
ต่อเนื่อง

A = Action

คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหา
หรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับ
แนวทางการปฏิบัติตามแผนงาน
ที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการ
ทำงานครั้งต่อไป

P = Plan

คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์
และเป้าหมายที่ได้กำหนดขึ้น

การนำ PDCA ไปใช้

ลำดับขั้นในกระบวนการวางแผน ประกอบด้วย

พัฒนาข้อตกลงที่เป็นตัวกำหนด
ขอบเขตในการวางแผน

01

การกำหนดวัตถุประสงค์

02

03

พิจารณาข้อจำกัดต่างๆ ที่อาจ
เกิดขึ้นในการวางแผน

04

พัฒนาทางเลือก

05

ประเมินทางเลือก
เพื่อเลือกสิ่งที่เป็นไปได้
สูงสุด

06

เปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ

การวางแผนที่ดีนั้น ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ 5W1H ดังนี้

(Who)

ใครทำ (Who)

(What)

มีอะไรบ้างที่ต้องทำ (What)

(Where)

เป้าหมายในการกระทำครั้งนี้อยู่ที่ไหน (Where)

(When)

ระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอนเป็นเท่าใด (When)

(Why)

เหตุใดจึงต้องทำเป้าหมายนี้ (Why)

(How)

การทำงานเป็นอย่างไร ควรทำอะไรก่อน อะไรหลัง (How)

การวางแผนเป้าหมายชีวิต

การวางแผนเป้าหมายชีวิต หมายถึง การตั้งเป้าหมายชีวิตของบุคคลที่ได้วางแผนไว้ด้วยวิธีการที่เหมาะสมเพื่อนำตนเองไปสู่เป้าหมายของชีวิตในอนาคต เป็นการวางแผนเป้าหมายไว้ว่าจะต้องตั้งตัวสร้างฐานะให้ได้ โดยเรียนให้จบและประกอบอาชีพที่สุจริต ซึ่งการวางแผนเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปเพื่อให้การดำเนินชีวิตมีคุณภาพ

เป้าหมายชีวิต ของบุคคล

แบ่งได้ 3 ระดับ คือ

1

การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นต้น

2

การวางแผนเป้าหมายชีวิตชั้นกลาง

3

การวางแผนเป้าหมายชีวิตขั้นสูงสุด

3.1 เป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงิน

3.2 เป้าหมายที่เป็นตัวเงิน

ความแตกต่างของเป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงินและเป้าหมายที่เป็นตัวเงิน

เป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงิน

1. ความรู้สึก ความรัก ความผูกพัน เป็นต้น
2. ความสุขที่ได้รับจากครอบครัว
3. การช่วยเหลือสังคม
4. การเมือง
5. ขนบธรรมเนียมประเพณี

เป้าหมายที่เป็นตัวเงิน

1. การออม
2. การลงทุน
3. การเกิดรายได้
4. การควบคุมค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของบุคคล

สิ่งที่ต้องพิจารณาในการกำหนดเป้าหมายชีวิต

กระบวนการวางแผนชีวิต มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1

การตั้งเป้าหมายชีวิต เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเองเพื่อให้บรรลุได้ตามเป้าหมายที่ต้องการ เช่น ต้องการเรียนให้จบการศึกษาสูงสุดในชีวิต ต้องกำหนดว่าจะจบการศึกษาเมื่อไร จะประกอบอาชีพอะไร จะหารายได้เท่าไร และหามาได้อย่างไร เป็นต้น

ขั้นที่ 2

การวางแผนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เมื่อได้ตั้งเป้าหมายแล้วก็ต้องมีการกำหนดแผนงานเพื่อระบุวิธีที่ต้องปฏิบัติตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น เมื่อจบการศึกษาแล้วก็ต้องเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งที่จะสามารถสร้างรายได้เพื่อนำมาเลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยอาจวางแผนเลือกอาชีพไว้มากกว่า 1 อาชีพก็ได้

ขั้นที่ 3

ประเมินทางเลือก ควรมีการประเมินว่าจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด โดยเน้นที่ความสนใจและชอบในอาชีพนั้น รวมทั้งสามารถสร้างรายได้ให้ชีวิตของตนเองมีความสุขอยู่ได้อย่างพอเพียง เช่น เลือกประกอบอาชีพทำร้านอาหารนำรายได้ส่วนหนึ่งมาเก็บไว้เป็นเงินออมเพื่อใช้ในวัยเกษียณ อีกส่วนหนึ่งอาจจะนำมาใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายในร้านอาหาร เป็นต้น

ขั้นที่ 4

การตัดสินใจ หากการวางแผนตามขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 3 เป็นไปตามเป้าหมายก็สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ แต่หากไม่ประสบความสำเร็จ ต้องยกเลิกหรือถ้าต้องการที่จะประกอบอาชีพอื่นๆ ก็ต้องปรับเปลี่ยนการวางแผนทางการประกอบอาชีพใหม่

ช่วงชีวิตในการวางแผนเป้าหมายชีวิต

บุคคลส่วนใหญ่ต้องวางแผนเป้าหมายและวางแผนในแต่ละช่วงชีวิตให้สอดคล้องกับรายได้และความรับผิดชอบในช่วงนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคตดังต่อไปนี้

1

ช่วงวัยเด็ก

2

ช่วงวัยหลังจบการศึกษา

3

ช่วงวัยทำงานเต็มที่

4

ช่วงก่อนวัยเกษียณอายุ

5

วัยเกษียณอายุ

การวางแผนเป้าหมายชีวิต

เป้าหมายที่ดีนั้นควรจะกำหนดตามหลัก SMART ดังนี้

S

Specific

คือ จะต้องมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง

M

Measurable

คือ สามารถวัดผลและประเมินผลได้

A

Acceptable

คือ สามารถยอมรับได้

R

Realistic

คือ เป้าหมายนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

T

Timely

คือ เป้าหมายนั้นต้องมีการกำหนดเวลาแน่นอน

ในปัจจุบันอาจจะมีการเพิ่มการวางแผนเป้าหมายชีวิตขึ้นมาอีก 2 ชนิด
เรียกว่า SMARTER ดังนี้

คือ เป้าหมายนั้นควรจะเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ และเพิ่มศักยภาพ
ของผู้ปฏิบัติ เช่น เคยสอบคะแนนวิชาภาษาอังกฤษได้ 18 คะแนน
จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ในการสอบครั้งต่อไปก็ควรจะต้องตั้งเป้าหมาย
ในการสอบให้ได้มากกว่าเดิมประมาณ 19-30 คะแนน

คือ เป้าหมายที่กำหนดนั้น ควรจะคุ้มค่ากับการปฏิบัติ ซึ่งเป็นเป้าหมาย
ที่ทำแล้วจะเกิดประโยชน์ คุ้มค่ากับแรงงานและเวลา รวมทั้งทรัพยากรด้วย

การวางแผนเป้าหมายชีวิต ด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ

วงจรการควบคุมคุณภาพ หรือวงจรเดมिंग โดยวงจรการควบคุมคุณภาพนี้ สามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จได้ โดยเมื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตแล้ว จะแบ่งออกได้ดังนี้

P

การวางแผน (P = Plan)

D

การปฏิบัติงานตามแผน (D = Do)

C

การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (C = Check)

A

การปรับปรุงแก้ไข (A = Action)